

Per Ødegaard

Ny, spennende prøveform

Helt fram til i skoleåret som ble avsluttet i juni i år hadde voksne som ville ta grunnskoleeksamen egne læreplaner og en egen avgangsprøve. Fra og med innværende skoleår gjelder L97 også for denne gruppen. Det er utarbeidet en egen veiledning med basis i L97 for voksenopplæringen, og departementet har bestemt at ordningen med egne avgangsprøver skal fortsette. Det vil være naturlig at denne avgangsprøven – presentert i Tangenten nr 1, 1995 – utvikler seg i tråd med sentrale endringer i L97.

Prosessaspektet er sentralt i den nye matematikkplanen. I tillegg er matematikkplanen solid fundert på disse tre pilarene:

Aktivitet

L97 s. 156 «I arbeidet med matematikk er elevenes egenaktivitet av største betydning»

og s. 155 «Elevene konstruerer selv sine matematiske begreper»

Språk

L97 s. 156 «På alle nivåer i opplæringen skal opplæringen gi elevene muligheter til ... å fortelle og samtale om matematikk, å skrive om arbeidet og formulere resultateter og løsninger»

Demokrati

L97 s. 154 «Kunnskaper og ferdigheter i matematikk er et viktig grunnlag for aktiv deltakelse i arbeid og fritid og for å kunne forstå og øve innflytelse på prosesser i samfunnet»

I opplæringen krever dette at læreren i svært mange sammenhenger må se på seg selv som en tilrette-

legger av lærestoff og veileder for elevene i deres læreprosess. I denne prosessen er elevenes evne til å lære sammen med andre elever av vesentlig betydning. Elevenes kunnskapstilegnelse økes gjennom økt sosial kompetanse. Tema- og prosjektarbeid er arbeidsformer som også er velegnet for matematiske problemstillinger.

Dersom nye planer skal få en reell innflytelse på arbeidet som gjøres i skolerommet, må det også følges opp ved at sentrale ideer i planverket følges opp med tilsvarende utfordringer til avsluttende prøver lik dem de skal ha møtt i skoleløpet.

I typeoppgavene til avgangsprøven for voksne som vil ta grunnskoleeksamen er noen av ovennevnte aspekter forsøkt ivaretatt. Prøven er tenkt å være todelt:

Første del kan være en åpen oppgave der tekst og problemstilling er presentert sammen med vurderingsgrunnlaget. Oppgaven kan elevene drøfte med andre i 45 minutter for deretter å levere en individuell besvarelse.

kan også være informasjon om ulike forhold i samfunns- eller hverdagsliv der elevene får vite noe om hvilke matematiske emner de kan vente å møte i oppgaven. Selve oppgaven(e) til denne delen deles ut sammen med de andre oppgavene etter at elevene er ferdige med drøftingene,

er oppgaver som vil prøve å fange opp demokrati- og språkaspektet. Denne delen skal også besvares individuelt og vil bli levert ut etter at elevene har hatt sin drøftingsøkt. Disse oppgavene vil i utforming og innhold i stor grad ligne på oppgaver gitt de siste årene.

Elevene kan gjøre notater på eget ark under

gruppeprosessen, og de kan benytte notater gjort i løpet av opplæringstiden.

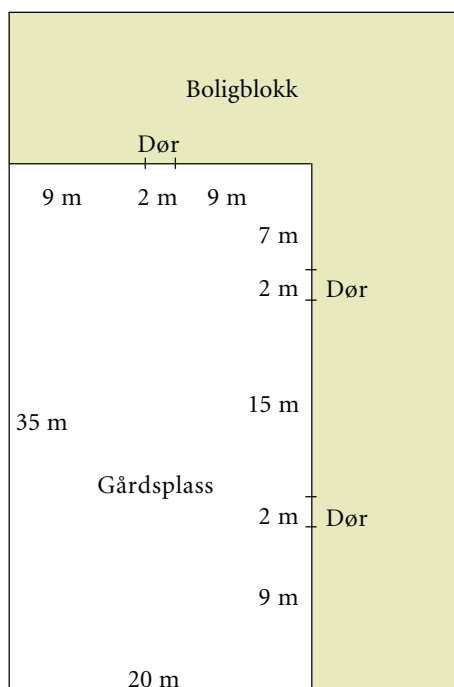
I løpet av forrige skoleår ble det gjort forsøk med denne type oppgaver – både som ledd i opplæringen og som del av prøvesituasjoner. Tilbakemeldingene fra elevene som deltok i denne type opplæring og prøveform er overveldende positive. Om tilbakemeldingene fra opplæringsstedene blir likedan blir spennende å se. Under er det gitt et eksempel på en problemstilling som vil høre til en eventuell første del. Det gjøres oppmerksom på at forslaget er et arbeidsutkast.

I et borettslag er det 24 leiligheter. Gårdsplassen er trist og grå. Det vil beboerne gjøre noe med. De vil ha gangveier, et grøntområde mellom husene og en sanddekket lekeplass på 40–50 m². Utstyr til lekeplassen har borettslaget allerede skaffet seg.

Du skal lage en skisse over gårdsplassen i passende målestokk. Gårdsplassen er rektangelformet med mål som tegningen under viser. På skissen skal lekeplass, plen, gangveier, trær og busker være tegnet inn.

Utgiftene per leilighet skal være 2000–3000 kr, og arbeidet skal beboerne gjøre på dugnad. Bruk opplysningene på neste side og lag et kostnadsoverslag.

Økonomi		2 000–3 000 kr per leilighet
Trær	300 kr per stk	Det bør være minst 5 meter mellom hvert tre
Busker	80 kr per stk	Det bør være 2–3 meter mellom buskene
Matjord	115 kr per m ³	20–30 cm tykt lag til beplantning og plen
Asfaltering	180 kr per m ²	Alle gangveier skal asfalteres. For 180 kr per kvadratmeter gjør et firma hele jobben
Gressfrø	2 kr per m ²	
Sand	175 kr per m ³	20 cm tykt lag til lekeklassen

► Ved vurderingen blir det lagt vekt på:

- *Om skissen er oversiktlig og forståelig*
- *Om forslaget følger forutsetningene*
- *Hvor fornuftig forslaget ditt er*
- *Hvordan du begrunner forslaget ditt*
- *Hvilke matematiske kunnskaper du har brukt*